

Rapport om den allmänna trafikplikten för kollektivtrafiken i Värmlands län 2019

Handläggare: Sebastian Tay Hannebo, Utveckling och Myndighet, Kollektivtrafik

Datum: 2020-09-29

Dokumenttyp: Rapport

Diarienummer: KTN/200312

1 Sammanfattning

I enlighet med EU:s kollektivtrafikförordning artikel 7.1 och svenska lagen (2010:1065) om kollektivtrafik ska Region Värmland som regional kollektivtrafikmyndighet årligen publicera en samlad rapport om den allmänna trafikplikten inom sitt område och de utvalda kollektivtrafikföretagen samt om ersättningar och ensamrätt som dessa kollektivtrafikföretag beviljats som kompensation.

Rapporten ska skilja på busstrafik och spårtrafik, och den ska möjliggöra kontroll och utvärdering av kollektivtrafiknätets effektivitet, kvalitet och finansiering samt, i förekommande fall, ge information om eventuellt beviljade ensamrätters art och omfattning.

Rapporten följer SKR:s *Vägledning för regionala kollektivtrafikmyndigheter - Begrepp och metoder för den årliga rapporten*. Redovisad statistik om kollektivtrafikens effektivitet, kvalitet och finansiering är hämtad från kollektivtrafikbarometern, FRIDA, Trafikanalys rapport *Regional linjetrafik 2019*, och Trafikverkets punktlighetsstatistik. Redovisning av genomförd trafik, miljöpåverkan och tillgänglighet är hämtad från *Årlig uppföljning av regionalt trafikförsörjningsprogram* för 2019 och bygger på underlag från Värmlandstrafik AB och Karlstadsbuss, som från och med 2019 är en del utav Region Värmland.

Tabeller i bilaga 1 är utdrag ur Trafikanalys rapport *Regional linjetrafik 2019*.

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning	2
2 Genomförd Kollektivtrafik enligt allmän trafikplikt	4
2.1 Lista över valda trafikoperatörer	4
2.1.1 Regional Kollektivtrafik med buss	4
2.1.2 Regional kollektivtrafik med tåg	4
2.1.3 Tätortstrafik med buss	4
2.1.4 Båttrafik	4
2.2 Redovisning av trafikpliktsbeslut	5
2.3 Ersättningar för gällande avtal (tkr)	5
2.4 Ensamrätter och direkttilldelade avtal	5
3 Kollektivtrafiknätets kvalitet, effektivitet och finansiering	6
3.1 Kollektivtrafikens kvalitet och effektivitet	6
3.2 Kollektivtrafikens finansiering	7

2 Genomförd Kollektivtrafik enligt allmän trafikplikt

2.1 Lista över valda trafikoperatörer

Region Värmland är regional kollektivtrafikmyndighet (RKM) och trafikorganisatör i Värmland. Region Värmland planerar och upphandlar kollektivtrafiken i länet under varumärkena Karlstadsbuss och Värmlandstrafik.

Följande trafikoperatörer har utfört trafik enligt allmän trafikplikt under 2019:

2.1.1 Regional Kollektivtrafik med buss

- Nobina Sverige AB

2.1.2 Regional kollektivtrafik med tåg

- Vy Tåg AB (Tidigare: Svenska Tågkompaniet AB)
- SJ AB (Värmlands andel av Vänertåg)

2.1.3 Tätortstrafik med buss

- Keolis
- Nobina Sverige AB

2.1.4 Båttrafik

- Karlstad sjötrafik

2.2 Redovisning av trafikpliktsbeslut

Enligt lagen 2010:1065 om kollektivtrafik kan kollektivtrafikmyndigheten belägga sträckor och/eller områden med allmän trafikplikt om de bedöms ha större behov av kollektivtrafik än vad som tillgodoses på kommersiella villkor. Beslut om allmän trafikplikt ska alltid baseras på de mål som presenteras i det gällande trafikförsörjningsprogrammet.

Gällande beslut:

Beslutsdatum	Omfattning	Diarienummer
2013-04-17	Regional busstrafik i Värmland	RVKN2013-13
2016-03-23	Tätortstrafik i Karlstad	RVKN2016-11

Nya beslut under 2019:

Beslutsdatum	Omfattning	Diarienummer	Gäller fr.o.m.
2019-05-17	Trafikplikt tåg	KTN/190054	2020-12-13

2.3 Ersättningar för gällande avtal (tkr)

De utvalda kollektivtrafikföretagen har beviljats nedanstående totala ersättningar som kompensation för utförd trafik.

Trafikslag	2017	2018	2019
Busstrafik	537 084	555 883	605 518
Tågtrafik	142 237	147 623	147 451
Båttrafik	6 277	6 040	6 500
Summa	685 598	709 546	759 469

Tabell 1: Ersättningar för gällande avtal [Trafikanalys årliga rapport Regional Linjetrafik]

2.4 Ensamrätter och direkttilldelade avtal

Inga ensamrätter eller direkttilldelade avtal har beviljats.

3 Kollektivtrafiknätets kvalitet, effektivitet och finansiering

3.1 Kollektivtrafikens kvalitet och effektivitet

I tabellen nedan redovisas kollektivtrafikens kvalitet och effektivitet enligt uppställning och definitioner i SKR Öppna Jämförelser. Värdena är dock hämtade från de ursprungliga källorna; SCB, Kollektivtrafikbarometern, FRIDA och Trafikanalys årliga rapport *Regional linjetrafik*.

	2017	2018	2019	Källa
Befolkning	280 399	281 482	282 414	Statistiska centralbyrån
Utbud och resande				
Antal utbudskilometer per invånare	71,1	71,7	72,2	Regional Linjetrafik
Antal utbudskilometer per invånare med buss	64,7	65,1	65,5	"
Antal utbudskilometer per invånare med tåg	6,2	6,4	6,5	"
Beläggning (personkm/utbudskm)	12,4	12,3	12,1	"
Beläggning buss (personkm/utbudskm)	11,1	11,3	11,1	"
Beläggning tåg (personkm/utbudskm)	26,1	22,7	23,1	"
Resor per invånare	43,6	43,8	43,6	"
Marknadsandel [%]	13%	14%	15%	Kollektivtrafikbarometern
Miljöpåverkan				
Förnybara drivmedel, andel [%]	91,7%	92,8%	90,0% ¹	FRIDA
Energianvändning (kWh/fordonskm med buss)	3,61	3,76	3,72 ²	FRIDA
Tillgänglighet				
Andel tillgänglighetsanpassade bussar [%]	100%	100%	100%	FRIDA
Nöjdhet				
Allmänheten [%]	57%	61%	59%	Kollektivtrafikbarometern
Resenärer [%]	70%	73%	70%	"
Punktlighet regional tågtrafik				
Andel regionala tåg som ankommit slutdestination max 5 min försent [%]	89,5%	80,4%	82,5%	Trafikverkets punktlighetsstatistik

Tabell 2: Kollektivtrafikens kvalitet och effektivitet

¹ Nytt beräkningssätt från 2019, därav en minskning jämfört med 2018.

² Totala kWh användningen har felaktigt värde i FRIDA för 2019, därav beräknas nyckeltalet med hjälp av 2018 års siffra.

3.2 Kollektivtrafikens finansiering

	2017	2018	2019
Totala intäkter	834 901	855 130	816 215
Verksamhetsintäkter	289 750	285 794	263 072
<i>Varav trafikintäkter</i>	<i>286 150</i>	<i>281 203</i>	<i>263 072</i>
Bidrag	545 151	569 336	553 143
Totala kostnader	780 306	801 989	816 215
<i>Varav trafikkostnader</i>	<i>685 598</i>	<i>709 546</i>	<i>759 469</i>
Självfinansieringsgrad	37,1%	35,6%	32,2%
Skattesubventionsgrad	69,9%	71,0%	67,8%

Tabell 3: Kollektivtrafikens finansiering, källa: Regional linjetrafik 2017-2019